

Tillaga Félags héraðsskjalavarða á Íslandi að breytingu á lögum um opinber skjalasöfn nr. 77/2014

4. og 5. tl. 8. gr. falli niður.

Í stað 9.-12. gr. komi eftirfarandi:

9. gr. Héraðsskjalasöfn

Héraðsskjalasafn er sjálfstætt opinbert skjalasafn. Rekstur héraðsskjalasafns er á ábyrgð þess sveitarfélags eða þeirra sveitarfélaga sem að því standa.

Héraðsskjalasafn skal starfa innan marka þess sveitarfélags eða þeirra sveitarfélaga sem reka héraðsskjalasafnið samkvæmt stofnskrá þess.

Héraðsskjalasöfn skulu njóta styrks úr ríkissjóði samkvæmt því sem er ákveðið í fjárlögum hverju sinni.

Um útlán skjala til sveitarfélags fer skv. 19. gr.

Héraðsskjalasafn skal hafa eftirlit með skjalavörslu þeirra aðila sem eru afhendingarskyldir um skjöl sín og önnur gögn til þess, sbr. 4. tölul. 8. gr., 4. tölul. 13. gr. og 4. tölul. 1. mgr. 14. gr.

Ráðherra skal setja nánari ákvæði um héraðsskjalasöfn í reglugerð.

10. gr. Skylda til reksturs héraðsskjalasafns

Hverju sveitarfélagi er skylt að standa að rekstri héraðsskjalasafns með eigið starfslið. Sveitarfélögum er heimilt að hafa samvinnu sín á milli um rekstur sameiginlegs héraðsskjalasafns í samræmi við IX. kafla sveitarstjórnarlaga.

Faglegu eftirliti með starfsemi héraðsskjalasafna skal háttað á sama hátt og slíku eftirliti er háttað með Þjóðskjalasafni Íslands.

Verði forsendubrestur fyrir rekstri héraðsskjalasafns skal ráðherra fela öðru héraðsskjalasafni að tryggja öryggi og vörslu safngagna þess á kostnað þeirra aðila sem að því stóðu, þar til bætt er úr.

11. gr. Héraðsskjalavörður

Héraðsskjalavörður er forstöðumaður héraðsskjalasafns. Hann skal hafa háskólamenntun og staðgóða þekkingu á starfssviði safnsins.

Héraðsskjalavörður stjórnar starfsemi og rekstri héraðsskjalasafns. Hann ræður annað starfslið þess og er í fyrirsvari fyrir safnið.

Héraðsskjalavörður skal sinna a.m.k. eftirtöldum verkefnum gagnvart afhendingarskyldum aðilum sveitarfélags:

1. upplýsa forstöðumenn og starfsmenn sem annast skjalavörslu um skyldur sínar skv. þessum lögum og veita þeim ráðgjöf þar að lútandi.
2. fylgjast með því að farið sé að þessum lögum hjá sveitarfélagi/sveitarfélögum er standa að héraðsskjalasafninu og að hver afhendingarskyldur aðili til héraðsskjalasafnsins starfi eftir gildandi reglum um skjalavörslu.
3. veita ráðgjöf, sé farið fram á það, um framkvæmd laganna.

Héraðsskjalavörður skal við framkvæmd verkefna sinna taka tilhlýðilegt tillit til áhættu við vörslu skjala, með hliðsjón af eðli þeirra, umfangi og samhengi.

Héraðsskjalavörður getur með rökstuddri ákvörðun í einstökum tilfellum synjað afhendingarskyldum aðila til héraðsskjalasafnsins um að nýta heimildir til förgunar eða ónýtingar skjala.

12. gr. Staða héraðsskjalavarðar

Sveitarstjórn og forstöðumenn sveitarfélags sem bera skjalavörsluábyrgð skulu styðja héraðsskjalavörð við framkvæmd þeirra verkefna sem um getur í 11. gr. með því að láta honum í té nauðsynleg úrræði til að inn þau af hendi, auk aðgangs að skjölum og gögnum, og gera honum kleift að viðhalda sérþekkingu sinni.

Sveitarstjórn og forstöðumenn sveitarfélags sem bera skjalavörsluábyrgð skulu tryggja að héraðsskjalavörður fái engin fyrirmæli varðandi framkvæmd þessara verkefna. Sveitarstjórn eða forstöðumenn sveitarfélags sem ber skjalavörsluábyrgð skulu hvorki víkja honum úr starfi né refsa honum fyrir framkvæmd verkefna sinna. Héraðsskjalavörður skal heyra beint undir æðsta stjórnunarstig sveitarfélags eða byggðasamlags.

Héraðsskjalavörður skal bundinn þagnarskyldu eða trúnaði um framkvæmd verkefna sinna í samræmi við lög.

Héraðsskjalavörður má sinna öðrum verkefnum og skyldustörfum. Sveitarfélag skal tryggja að slík verkefni og skyldustörf leiði ekki til hagsmunaaðrekstra.

2. mgr. 14. gr. verði svohljóðandi:

Afhendingarskylda gildir enn fremur um lögaðila sem eru að 51% hluta eða meira í eigu hins opinbera. Afhendingarskyldan á við gagnvart héraðsskjalasafni þegar viðkomandi aðilar eru í eigu sveitarfélaga. Komi upp ágreiningur um afhendingarskyldu lögaðila tekur ráðherra ákvörðun um afhendingarskylduna.

4. mgr. 14. gr. verði svohljóðandi:

Skylt er þeim sem falla undir 1. og 2. mgr. að afhenda opinberu skjalasafni skjöl sín í samræmi við ákvæði laga þessara. Þeir afhendingarskyldu aðilar sem heyra undir stjórnarsýslu ríkisins geta eingöngu afhent Þjóðskjalasafni Íslands skjöl sín. Afhendingarskyldir aðilar sem heyra undir stjórnarsýslu sveitarfélags skulu afhenda viðeigandi héraðsskjalasafni skjöl sín.